

WOLONTARIAT

Tam, gdzie oczekuje się pozytywów przeważnie one następują.

To nie rzeczy są pozytywne lub negatywne, lecz moje nastawienie takimi je czyni.

Myślę, postępuję, mówię tak, jakbym swój cel już osiągnął.

Materiały szkoleniowe

Trener: Małgorzata Kotowska

Wisznice 2017 r.

Wolontariat

Wolontariat (łac. voluntarius – dobrowolny) – dobrowolna, bezpłatna, świadoma praca na rzecz innych lub całego społeczeństwa, wykraczająca poza związki rodzinno- koleżeńsko- przyjacielskie.

Wolontariusz to osoba pracująca na zasadzie wolontariatu. Według Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wolontariuszem jest ten, kto dobrowolnie i świadomie oraz bez wynagrodzenia angażuje się w pracę na rzecz osób, organizacji pozarządowych, a także rozmaitych instytucji działających w różnych obszarach społecznych. Instytucje te nie mogą korzystać z pracy wolontariuszy przy prowadzonej działalności gospodarczej, czego wprost zakazuje ustawa.

Określenie bezpłatna nie oznacza bezinteresowna, lecz bez wynagrodzenia materialnego. W rzeczywistości wolontariusz uzyskuje liczne korzyści niematerialne: satysfakcję, spełnienie swoich motywacji (poczucie sensu, uznanie ze strony innych, podwyższenie samooceny itd.), zyskuje nowych przyjaciół i znajomych, zdobywa wiedzę, doświadczenie i nowe umiejętności, a w związku z tym i lepszą pozycję na rynku pracy.

Określenie wykraczająca poza związki rodzinno- koleżeńsko- przyjacielskie oznacza, że nie każda praca na rzecz innych jest wolontariatem. Np. pomoc własnej babci wolontariatem nie jest, natomiast pomoc starszej osobie w pobliskim hospicjum czy domu pomocy społecznej – jest.

Trudno jest określić, kiedy się pojawił. Wolontariat jest nowym spojrzeniem na pracę społeczną. W Polsce istnieje długoletnia tradycja

Osoby działające na tym polu określano mianem społeczników, altruistów itp. W związku z tym - pytanie: czy uzasadnione jest wprowadzenie nowej nazwy - wolontariusz? Za zmianą, przemawia fakt wielu negatywnych skojarzeń związanych z pracą społeczną, a ściślej - z czynami społecznymi, które nie zawsze były dobrowolne i przynosiły korzyści. Drugi argument przemawiający za wprowadzeniem nowej nazwy to mimo wszystko nieco inne treści, które niesie ze sobą wolontariat.

W 1985 roku rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych postanowiono, że 5 grudnia będzie Międzynarodowym Dniem Wolontariusza, będzie świętem wszystkich ludzi dobrej woli, którzy poświęcają swój czas i energię pomagając innym. Ustanowienie tego święta było wyrazem oficjalnego docenienia pracy wolontarystycznej, stało się początkiem nowej tradycji, dniem dużej promocji idei wolontariatu. Od tego czasu w większości krajów świata 5 grudnia organizowane są różnego rodzaju uroczystości będące dowodem uznania dla milionów wolontariuszy.

Kim jest wolontariusz?

Większość zapewne odpowie: to ten, który pracuje za darmo. Będą też tacy, którzy wolontariusza postawią obok ochotnika. Inni nazwą go społecznikiem. Jeszcze inni – tym, który pomaga. Wolontariusz to przede wszystkim kręgosłup społeczeństwa obywatelskiego. Siła napędowa organizacji pozarządowych, esencja inicjatyw obywatelskich.

Działać wolontariacko można bowiem tak na rzecz organizacji czy instytucji, jak i na rzecz innych ludzi, sąsiadów, wspólnoty, środowiska. Nie zawsze musi się to odbywać za pośrednictwem organizacji pozarządowych czy instytucji publicznych.

WOLONTARIUSZE MOGĄ PRACOWAĆ:

- 1) Indywidualnie
- 2) Grupowo
- 3) W kraju
- 4) Za granicą
- 5) Krótkoterminowo
- 6) Długoterminowo
- 7) Na stałe
- 8) Akcyjnie

Kto może być wolontariuszem?

- Wolontariuszem jest osoba, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
- Wolontariuszem może zostać, zarówno osoba pełnoletnia, jak i niepełnoletnia (za pisemną zgodą opiekuna prawnego)

Kwalifikacje

- Wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu świadczonej pomocy, jeżeli taki obowiązek wynika z odrębnych przepisów.
- W zależności od tego, jaką działalność prowadzi instytucja, do której kierowani są wolontariusze i jakiego rodzaju świadczenia będą przez wolontariuszy wykonywane, zastosowanie znajdą odpowiednie regulacje szczegółowe.

Porozumienie

- Porozumienie, o którym mowa w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, jest zawierane pomiędzy wolontariuszem a korzystającym.
- Jeżeli świadczenie wolontariusza wykonywane jest przez _____, porozumienie pomiędzy wolontariuszem a korzystającym winno być zawarte na piśmie
- Gdy świadczenie wolontariusza trwa **nie** dłużej niż 30 dni, korzystający zobowiązany jest zapewnić wolontariuszowi ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków
- Gdy świadczenie wolontariusza trwa dłużej niż 30 dni – wolontariusz podlega ubezpieczeniu na mocy ustawy z dnia 30 października 2002r. O zaopatrzeniu z tytułu wypadku lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz.U.02.1991674 ze zm.)

W razie wypadku należy:

- Uzyskać zaświadczenie lekarskie o razie powstałym w czasie wypadku
- Wypełnić _____
- Sporządzić _____ o współpracy – umowy
- Wysłać dokumenty do **ZUS**
- Zasada – decyzja o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej jest fakultatywną stron porozumienia o wolontariacie
- Wyjątek – obowiązek ubezpieczenia wolontariusza od odpowiedzialności cywilnej może wynikać z przepisów szczególnych

Obowiązki wolontariuszy

- Wolontariusz jest zobligowany do wywiązania się z _____ określonych w porozumieniu, nawet jeśli nie przybrało ono formy pisemnej.
- Obowiązek zachowania _____, w tym w zakresie danych osobowych, do których wolontariusz ma dostęp Wolontariusz jest odpowiedzialny również za zadbanie o powierzony _____.

Wolontariusz nie jest pracownikiem etatowym i z całą pewnością takiego pracownika nie zastąpi. Organizacja powinna postrzegać współpracę z wolontariuszem jako inwestycję, w której dla osiągnięcia wspólnego celu obie strony angażują swoje najcenniejsze zasoby, takie jak choćby wiedza czy czas. Obie strony z inwestycji tej wychodzą bogatsze. Osiągają postawione sobie cele, odczuwają satysfakcję z pomocy na rzecz innych, zdobywają nowe doświadczenie czy umiejętności, wnoszą swój unikalny wkład w budowanie odpowiedzialnego społeczeństwa. Wolontariusz jako osoba zawodowo niezaangażowana w codzienną pracę instytucji wnosi do organizacji nowe spojrzenie. Może być źródłem inspiracji i pomysłów. Swój zapał i postawę może motywować do działania innych – tak wolontariuszy, jak i samych pracowników. Wolontariusz wzmacnia też wiarygodność społecznej działalności organizacji. Staje się jej ambasadorem. Nie tylko wówczas, gdy z organizacją współpracuje, ale także długo po tym, gdy swoje zadania zakończy. Dlatego – choć może się wydawać, że wolontariusze dla historii i rozwoju organizacji są ulotni, bo przychodzą i odchodzą – powinni być traktowani poważnie, odpowiedzialnie i z szacunkiem. To dzięki nim bowiem organizacja ma szansę rozszerzyć swoje działania, uwiarygodnić realizowane projekty i wzmocnić swoje znaczenie.

Zadania wolontariusza

Po zapoznaniu wolontariusza z organizacją, pokażmy mu jego miejsce pracy oraz wszystkie sprzęty, pomoce i narzędzia, którymi będzie się posługiwał. Ten moment wdrażania jest ściśle powiązany z tym, co dokładnie będzie robił wolontariusz, tak więc np. osoba zajmująca się wprowadzaniem danych i obsługą programu zarządzającego bazą danych będzie potrzebowała stanowiska z komputerem i odpowiednim oprogramowaniem; osoba, która będzie pomagała wydawać posiłki najuboższym, zostanie skierowana do kuchni i wyposażona w odpowiedni strój; osoba zgłaszająca się do pracy przy sprzątnięciu parku będzie miała odpowiednie narzędzia. Podczas prezentacji miejsca pracy pokażmy i objaśnijmy wszystkie niezbędne elementy warsztatu pracy, którymi wolontariusz będzie się posługiwał.

O tym, czy wolontariusz właściwie wykona swoje zadanie decyduje to, na ile będzie je rozumiał. Dlatego zadania powinny być jasno sprecyzowane. Koordynator powinien bardzo dokładnie i szczegółowo opowiedzieć wolontariuszowi o jego obowiązkach, omówić po kolei każdy z nich. Na tym etapie nie zapomnijmy zaznaczyć, jak istotna i ważna w kontekście całej organizacji będzie jego praca. Wyjaśnijmy, że wszystko, co wolontariusz będzie robił, jest częścią jakiegoś projektu albo służy wyższemu celowi, a powodzenie przedsięwzięcia zależy

m.in. od wolontariusza i jego zaangażowania. Dobrą praktyką jest spisanie wszystkich zadań wolontariusza, terminów realizacji oraz efektów jego pracy. Przypomnijmy, że wolontariusz nie jest pracownikiem etatowym i pomaga nam na zasadzie dobrowolnej, jednak umówienie się na konkretne terminy i zadania pomoże sprecyzować nasze oczekiwania oraz zweryfikuje chęci i motywację wolontariusza do wykonywania konkretnej pracy. Pamiętajmy, że wolontariusz pracuje dobrowolnie, planujemy zadania w sposób elastyczny, tak by pozostać otwartym na jego sugestie i w razie czego zmodyfikować podejście, zadanie, zakres odpowiedzialności.

Motywowanie

Zdarza się, że zarządzamy zespołem, zapominając o najważniejszej kwestii, jaką jest nagradzanie i motywowanie pracowników. Zapominamy o tym także w przypadku wolontariuszy. Ustaliliśmy już, że wolontariusz jest członkiem zespołu, ale musimy pamiętać, że mechanizm jego motywowania i nagradzania jest nieco bardziej złożony niż w przypadku etatowego pracownika. Wolontariusz pracuje za darmo. Działa więc przede wszystkim w oparciu o motywację wewnętrzną, która stanowi o sile jego zaangażowania. Naszą rolą jest, aby podczas współpracy odkryć tę motywację, a następnie umiejętnie ją zwiększać. Z całą pewnością nie jest to zadanie proste. Wymaga dobrego poznania każdego z wolontariuszy, ich motywacje wewnętrzne mogą być bowiem różne.

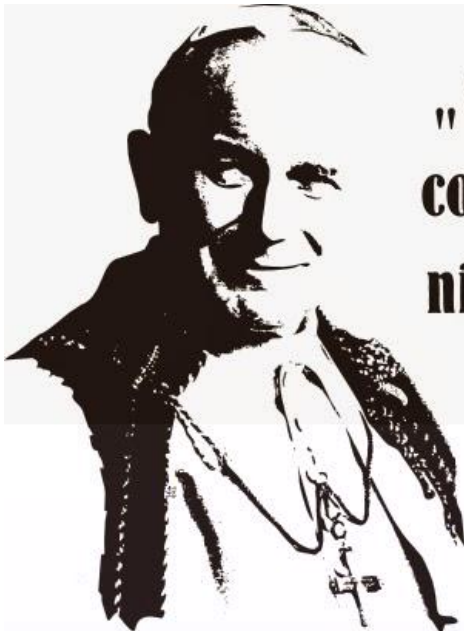
1. Chęć sprawdzenia się.
2. Chęć podzielenia doświadczeniami.
3. Chęć zdobycia nowych umiejętności.
4. Chęć poznania ludzi.
5. Chęć niesienia pomocy.
6. Chęć ucieczki przed samotnością.
7. Wypełnienia wolnego czasu
8. Rozszerzenia swego doświadczenia zawodowego
9. Zbadania nowych możliwości zawodowych
10. Satysfakcji z wykonywanej pracy
11. Oddania długu społeczeństwu

12. Uaktywniania zawodowego

13. Uaktywniania polityczno - społecznego

Ten altruistyczny typ motywacji przeważa nad pragmatycznymi przesłankami do podjęcia pracy za darmo. Dlatego właśnie sposoby motywowania wolontariuszy są zupełnie inne niż stosowane w przypadku etatowych pracowników.

Pamiętajmy o roli, jaką spełnia nagradzanie wolontariuszy. Nagradzając, po pierwsze – wzmacniamy zaangażowanie wolontariuszy w pracę. Po drugie, motywujemy ich do dalszej aktywności – wolontariusze są bardziej skupieni na pracy, traktują ją jeszcze bardziej odpowiedzialnie. Po trzecie, nagradzany wolontariusz czuje się doceniony – zwiększamy jego poczucie własnej wartości, zadowolenie z wykonanej pracy i samego siebie. Utwierdzamy go w przekonaniu, że to, co robi, ma sens i jest ważne. W ten sposób stwarzamy inspirującą i przyjazną atmosferę pracy, która na koniec staje się jednym z ważniejszych czynników motywujących wolontariuszy do dalszej współpracy.

„Człowiek jest wielki nie przez to co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi.”

Johannes Paulus II

POROZUMIENIE

IACKICH

Nr .....

zawarte w dniu __ - __ - ____ r. w Warszawie, pomiędzy :

- _____ ,

z siedzibą w _____, REGON _____, NIP _____, reprezentowanym przez:

Dyrektor _____, zwanym dalej K

a

- _____ nr legitymacji szkolnej.....

zamieszkałym w _____, ul. _____,

zwanym dalej **Wolontariuszem**,

reprezentowanym przez opiekuna prawnego:

- _____, legitymującym się

dowodem osobistym nr _____, PESEL _____,

zamieszkałym w _____, ul. _____,

zwanym dalej **Przedstawicielem ustawowym**,

o następującej treści:

1. Korzystający oświadcza, że jest podmiotem, na rzecz którego zgodnie z art. 42 ust. 1 Ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.) mogą być wykonywane świadczenia przez wolontariuszy.
2. Wolontariusz oświadcza, że posiada kwalifikacje i spełnia wymagania niezbędne do rodzaju i zakresu czynności powierzonych mu na podstawie niniejszego Porozumienia.

1. Korzystający powierza wykonanie Wolontariuszowi, a Wolontariusz – za zgodą Przedstawiciela ustawowego - dobrowolnie podejmuje się wykonania na rzecz Korzystającego następujących czynności:

.....
.....
.....
.....

2. Czynności, o których mowa wyżej będą wykonywane w następujący sposób:

- .....
.....
1. Strony uzgadniają, że czynności określone w § 2 niniejszego Porozumienia będą wykonywane w okresie od dnia ___ - ___ - ___ do dnia ___ - ___ - ___ r.
  2. Miejscem wykonywania czynności będzie .....

1. Z uwagi na charakter i ideę wolontariatu:
  - 1) Wolontariusz jest obowiązany wykonywać uzgodnione czynności osobiście, z zachowaniem należytej staranności.
  - 2) Wolontariusz wykona powierzone czynności bezpłatnie.
2. W razie gdyby w ramach wykonywania niniejszego Porozumienia, Wolontariusz wykonał utwór w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych, Wolontariusz zobowiązuje się do przeniesienia na Korzystającego całości autorskich praw majątkowych wraz z prawem do wykonywania praw zależnych i zezwoleniem na wykonywanie praw osobistych do powstałych utworów na zasadach określonych przez Strony w drodze odrębnej Umowy.

1. Korzystający zobowiązuje się zapewnić Wolontariuszowi bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania przez niego świadczeń.
2. Wolontariusz oświadcza, iż Korzystający poinformował go o:
  - 1) Ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonaniem powierzonych czynności oraz zasadach ochrony przed zagrożeniami,
  - 2) przysługujących Wolontariuszowi prawach i ciężących na nim obowiązkach.
3. Wolontariusz zwalnia Korzystającego z obowiązku pokrywania kosztów przejazdów, diet itd.

Wolontariuszowi, który wykonuje świadczenia przez okres nie dłuższy niż 30 dni, Korzystający zapewni ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

7

Korzystający zapewnia wolontariuszowi ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w ramach ubezpieczenia grupowego zawartego z zakładem ubezpieczeniowym ....., obejmującego okres wykonywania niniejszego Porozumienia.

Wolontariusz zobowiązuje się zachowania w tajemnicy:

- 1) informacji, które uzyskał w związku z wykonywaniem świadczeń na rzecz Korzystającego, a które stanowią tajemnicę Korzystającego
- 2) informacji związanych z ochroną danych osobowych.

9

Porozumienie może być wypowiedziane przez każdą ze Stron z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.

10

Na wniosek Wolontariusza Korzystający wyda Wolontariuszowi:

- 1) pisemne zaświadczenie o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza na podstawie niniejszego Porozumienia, w tym o zakresie wykonywanych świadczeń
- 2) pisemną opinię o wykonaniu świadczeń przez Wolontariusza, na podstawie niniejszego Porozumienia.

1

W sprawach nieuregulowanych przepisami Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub niniejszym Porozumieniem zastosowanie będą miały odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego.

2

Wszelkie zmiany Porozumienia będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

3

Spory związane z niniejszym Porozumieniem Strony poddają pod rozstrzygnięcie sądu powszechnego właściwego dla siedziby Korzystającego.

4

Porozumienie sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla Wolontariusza, Przedstawiciela ustawowego i Korzystającego.

Przedstawiciel ustawowy

Wolontariusz